

Se mennesket - Gud-mennesket!

Juleaften 2010, 1. ræ

Luk 2,1-14

Afdøde Fulton-skipper, Mogens Frohn, sendte engang et brev til en kommende medarbejder på Fulten - hvor man jo arbejder med unge mennesker, der trænger til at få rettet op på livets kurs - om hvordan man bliver en respekteret vejleder for hvalpene.

"Går du en dag Strøget på langs, møder du måske et menneske iført grønne gummistøvler, gule fløjsbenklæder, lilla kjolejakke med højrød strikket krave, buskmandsfrisur og lyserød cylinderhat - og du vil huske ham til dine dages ende. Men mærk dig, hans ansigt, hans øjne kan du ikke huske og langt mindre hans hænder. Møder du derpå en nobelt og diskret klædt person, da har du glemt hans påklædning, inden du når Rådhuspladsen. Men hans ansigt, øjne og måske hænderne husker du."

Man forstå godt Frohn. Og der er sikkert en del her i aften, der må nikke anerkendende til hans gode råd, når man selv har

haft teenagere i husket. Husk nu at se mennesket. Det var det, Gud gjorde, da han sendte sin Søn til jord, gjorde det så eftertrykkeligt, at vi ikke har glemt det nu 2000 år senere. Tværtimod, så er blot blevet husket og er blevet fortalt ud over den vide jord. Det er blevet husket, fordi han så mennesket.

Så vil vi også i aften prøve at se mennesket - og derved se noget af Guds sind mod os, - se noget af det lys, der blev bragt ind i verden julenat. Og det vil altså sige, at vi skal prøve for nogen minutter at fjerne opmærksomheden fra de nok som berømte nisser, julegaver, glimmer og mad. Men ikke kun det. Også fjerne vort blik fra alt det i juleevangeliet, vi så let opfatter som noget særligt, unikt, enestående - for det er det ikke! Hvad angår de ydre forhold med folketælling og manglende plads har så mange andre oplevet det samme og det, der værre. *"Dét, der gør denne historie fra Betlehem til noget særligt, er ikke, at omstændighederne er unikke, men at barnet er unikt."*

For at nå ind til det, vil vi bruge en enkelt bemærkning, ja næsten kun et enkelt ord fra juleevangeliet til at springe til et

andet sted. Og det er den bemærkning: "*fordi han var af Davids hus og slægt*". Den slægt har vi nemlig en slægtsbog for, både i begyndelsen af Lukasevangeliet og i begyndelsen af Mattæusevangeliet. I sammenhængen her er slægtsbogen hos Mattæus den interessante.

Den er interessant, dels fordi den nævner hele fem kvinder, dels på grund af, *hvem disse kvinder er*. Det er nemlig ikke de 'store stammødre' - Abrahams hustru Sara, Isaks hustru Rebekka, Jakobs Rakel eller Lea, der nævnes. Inden jeg kommer ind på det, skulle jeg måske give tid til at forlade kirken. Det er jo ikke sikkert, man ønsker at høre om alle de brådne kar i den slægt, vor frelser kommer fra.

Vi begynder med Tamar, der er blevet opfattet som aramæer - altså ikke-israelit, en flygtning i landet. Hun blev gift med den ældste af tre brødre. Denne døde imidlertid uden at de havde fået børn, og derfor skulle den næste af brødrene sørge for, at hun blev med barn og på den måde skaffe den ældste bror en arving. Den anden bror døde imidlertid også uden at der var kommet børn. Nu stod den tredje bror for tur. Han var

imidlertid ikke gammel nok endnu, - og Tamars svigerfar, Juda, var måske heller ikke videre begejstret for at få endnu en søn gift med Tamar - der synes noget uheldssvangert over det. Juda sender hende derfor hjem til hendes egen familie for at vente på den yngste bror. Det bliver bara aldrig til noget med det giftermål. Derfor beslutter Tamar sig for en rafineret hævn. Hun får nys om, at Juda vil komme til fåremarked i en by tæt ved. Hun beslutter sig for at klæde sig ud som skøge med slør for hovedet så hun ikke genkendes og sætter sig ved den vej, Juda måtte forventes at komme forbi. Og det går som forventet, Juda ser hende, får lyst, betaler med et kid og gør hende gravid. Men da han ikke har kidet lige ved hånden, afleverer han sin stav og sin seglring som pant. Da Judas tjener vil levere kidet er hun imidlertid forsvundet - og han vender tilbage med uforrettet sag - ingen ved hvem hun er. Senere får Juda at vide, at hans svigerdatter har optrådt som skøge og er blevet gravid. Han bliver rasende og forlanger hende stenet. Men da afslører hun, hvem hun er og Juda indrømmer at han har gjort hende uret. Hun fik sin plads i huset tilbage, men han lå ikke med hende igen. I øvrigt fik hun tvillinger. Hun var altså på sin vis en modig kvinde, der forstod at få sin ret. Men hun

gjorde det altså ved noget dybt umoralsk. Hvad laver hun dog i Jesu slægtshistorie?

På samme måde er der noget underligt - nogen gange dybt forargeligt - ved de øvrige. Først er der Rahab, der var skøge i Jeriko, men hjalp de israelittiske spioner i Jeriko for at hytte sit eget skind. Så følger Ruth, der var moabit, israels værste fjende - arvefjenden, men gift med en israelit - og senere med dennes bror. Endelig er der Batseba, der horede med David - eller også var det omvendt. I al fald tog hun bad så kongen kunne se hende - resten af historien kender vi.

Og så er det, vi må spørge, hvordan det går til, at Mattæus tager disse fire med i Jesu slægtsbog - åbenlyst utilpas ved at tage Batseba med? Nu kan vi jo ikke spørge ham. Men det er heller ikke rent gætværk, når vi selv finder svaret. Det overordnede svar er, *at Gud går ind i slægten - menneskeslægten, gør det med åbne øjne for at dele skæbne med den og vende slægtens skæbne.* Det siges jo, at nogen holder op med at forske i deres slægt, når de kommer til de brådne kar. Men det hjælper jo ikke. Det er bare at lukke øjnene. Men Gud

lukkede altså ikke øjene. Matthæus lukkede ikke øjnene. Guds søn lukker ikke øjnene - da han var af Davids slægt, så gik de til Jerusalem. Det kunne de ikke flygte fra. Guds søn flygter ikke fra menneskeslægten. Han binder sig til den for at vende dens skæbne!

Derfor er der både mænd og kvinder i slægtsbogen, for i det nye gudsrige er der ikke forskel på mand og kvinde, for det kommer ikke an på at være *"jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde."* Guds rige er for alle mennesker, også hedninger. Det tvinger Matthæus til at tage kvinder med, for alle mændene var jøder. Der var både fromme og ufromme kvinder blandt dem, Matthæus valgte. For i Guds rige kommer det ikke an på moral men på tro. Det er noget af det, vi kan konkludere - sammenfattende: Det var sådanne mennesker han kom for at frelse. Han kom for at vende hele slægtens skæbne. Han kom for at frelse hele slægten. Han kom med en glæde, der skal være for hele folket.

Det er den glæde der skal være for *hele* for hele folket, - og ikke begrænset til den del af folket, vi finder gode nok. Nej, for

han kom til forhærdede tidselgemytter. Og når man går til gudstjeneste juleaften, så erkender og bekender man, at der hører man selv til, - og det som en del af 'forhærde tidselgemytter'. Der, i tidselredder lod Gud sig føde som en rose. Der lod han sig rive til blods, ja til døde, for at skabe en rose, tidselgemytter kan leve af.

Luther fik lavet en rose som sit sejl. Om den rose siger han selv:

.. et sort kors, som minder om, at troen på den korsfæstede gør os salige^[L]_[SEP]

... et rødt hjerte, som bevarer sin farve, ikke dør, men gøres levende ved troen på den korsfæstede^[L]_[SEP]

... på en hvid rose, som tegn på, at troen giver fred, trøst og glæde^[L]_[SEP]

... på himmelblå baggrund, som tegn på håbet om den kommende himmelske glæde^[L]_[SEP]

... omkranset af en gylden ring, som betegner, at salighed i himmelen varer evigt og aldrig får ende^[L]_[SEP]

I seglet står bogstaverne V I V I T. Vivit er latin og betyder: HAN LEVER. Jesus lever!

Ja, han lever, som man kun lever, når man ser den anden, ser medmennesket. Han ser til frelse for dig og mig!

94: Det kimer nu til julefest

104: Et barn er født i Bethlehem

122: Den yndigste rose er funden

121: Dejlig er jorden

I Bedsted kl 14.00 synger koret Peter Møllers julekantate efter 1. læsning.